

AMERIŠKA DOMOVINA

Valentine Pavlic 1-8
7019 — 60th Lane
Ridgewood Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 17, 1967

STEV. LXV — VOL. LXV

NO. 199

Premiki v armadi Združenih držav

Potrebe vojskovanja v Vietnamu bodo zmanjšale število divizij v ZDA za NATO od 5 na 4, pri tem pa niti divizije, ki so v Evropi v okviru NATO, nimajo predpisane števila moštva, opreme in orožja. Kljub vsemu se v Evropi nihče ne razburja, ker pač ne računajo z resno možnostjo vojne.

WASHINGTON, D.C. — Naša armada ima sedaj 18 divizij. Šest jih je v Vietnamu, pet v Zahodni Nemčiji, dve v Koreji, 5 pa doma. Seveda niso vse divizije enako opremljene in polnoštevilne. V takem stanju so samo divizije v Vietnamu; divizijam, ki so drugod, pa zmeraj kaj manjka.

Seveda je potreba po novih četah, zato snuje Pentagon še novo divizijo, ki bo sestavljena najkasneje do januarja prihodnjega leta. Ker je predsednik Johnson odredil za Vietnam dodatne čete, bo morala ena med divizijami, ki so doma, oditi tja. Tako bodo doma ostale le štiri divizije. To bo pa prekrizalo druge račune. Po dogovoru bi namreč morali držati v Ameriki še pet divizij, ki bi jih v službi potrebe prepeljali "v 60 dneh" iz Amerike v Evropo. To seveda sedaj ne bo mogoče, ker bo doma ostalo premalo čet. To se pravi: predsednik bi jih lahko hitro pripravil, ako bi vpo-kliciral rezervo, tega pa noče storiti.

Vse to pomeni, da NATO ne bi mogla imeti v silo toliko ameriških čet, kot je to predvideno na papirju. V vojaških krogih NATO to že dalj časa dobro vedo, pa niso radi tega vsaj zaradi vzornosti. Kaj jih varuje pred pesimizmom?

Najprej nihče ne veruje, da bi Rusija ravno sedaj mislila na spopad v Evropi, saj še svoje meje proti Kitajski nima dosti zavarovane. Dalje so generali prišli do zaključka, da bi v Evropi hitro nastopila potreba po rabi taktičnega atomskega orožja, morda že v drugem tednu vojskovanja. To bi seveda prekrizalo Rusom marsikateri načrt, kako je treba vdirati na ozemlja držav članice NATO.

Poleg tega bi verjetno že prve dni nove vojne začeli nevtalci posredovati za premirje. Ni nikjer napisano, do bi bili v Moskvi tako trmoglavci kot so v Hanoi, zato se lahko zgodi, da bi posredovanja hitro dosegla vsaj začasno premirje. Nekateri vojaški strokovnjaki — tudi v Pentagonu — mislijo, da vojskovanje v Evropi sploh ne bi moglo trajati preko dva meseca, kajti v 60 dnevih se da porušiti v Evropi vse, kar ima vojaški pomen. Amerika ne bi namreč mogla trpeti da bi prišle njene čete v nevarnost zadržanja in bi storila vse, da to prepreči. Sredstev ima dosti in pri izbiri ne bo ravno zbirčna.

Kar evropske vojaške kroge bolj zanima, je vprašanje, kdaj in kako bo Amerika spravila svoje evropske divizije v polno vojno stanje. Sedaj namreč manjka divizijam marsikaj, kar neobhodno potrebujejo za vojskovanje, ako bi do vojaških

RAIN
Vremenski prerok pravi:

Oblačno in deževno. Najvišja temperatura okoli 60.

spopadov prišlo. Zato se v Evropi bolj zanima, za to, koliko orožja in tehnične opreme gre iz ameriških zalog v Evropi v Vietnam. Pri tem mislijo posebno na vojno letalstvo.

Da se vojaški krogi ne razburjajo, je deloma treba pripisati temu, da ruski generali dobro poznajo razpoloženje v ameriških vojaških krogih, pa tudi kvaliteto ameriškega orožja, saj imajo izredno priliko, da ga lahko preskušajo v Severnem in Južnem Vietnamu. Naši strokovnjaki pravijo, da mora naše orožje Rusom vsaj imponirati, ako že ne kaj več.

Pega na tem položaju je pa tale: Ker mora Amerika deloma omejiti svoje čete v okviru NATO, pridejo lahko na isto misel tudi druge članice NATO, akoravno ni nobena med njimi v taki zadregi kot Amerika. Ta nevarnost se do sedaj ni pojavila, pa se še lahko. To je, kar najbolj vznemirja tiste, ki skušajo stanje v NATO nepristransko presojati.

Papež poudaril potrebo pokorščine Cerkvi

VATIKAN — Papež Pavel VI. je v nedeljo govoril 2.500 katoliškim laikom, ki so prišli sem na svetovni kongres laikov. Poudaril je, da so laiki dobili v Cerkvi večjo vlogo, da pa so še vedno dolžni poslušati duhovnike in škofo.

Kdorkoli bi skušal delati na lastno roko brez cerkvene hierarhije ali celo proti njej, ga moremo primerjati suhi veji, ker on ni več povezan z deblom, ki mu dovaja sok, je dejal sv. oče.

Reaganovi polni upanja

WASHINGTON, D.C. — Podporniki guv. Reagana za republikanskega predsedniškega kandidata so prepričani, da je guv. Romney že opravljen, da se morajo znebiti le še Nizona, pa jim bo pot do zmage odprta.

Guv. G. Romney se med tem šele pripravlja, da bo objavil svojo kandidaturo. Nekateri mu svetujejo, naj bi potem odložil guvernerstvo in posvetil ves čas kampanji za pridobitev imenovanja za republikanskega predsedniškega kandidata.

Novi grobovi

Rudolf Koss
V Lake County Memorial Hospital West je umrl sinoči Rudolf Koss s 121 E. 267 St., moč Albine, roj. Vidmar, oče Susan Koss in Michaela, brat Edwarda, Emila, pok. Williama, Richarda in Marie Vizneau (Toledo, O.), polbrat Theodore Koss in Vere Koss. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. Čas in kraj še nista določena.

Thomas F. Horvath
Včeraj popoldne je umrl po dolgi bolezni na svojem domu na 18008 Hiller Avenue 68 let stari Thomas F. Horvath, rojen v Clevelandu, moč Frances, roj. Zurga, oče Elaine Pittock, stari oče Debbie, brat Anne Kruke-meier, Suzanne Walters, pok. Johna, Mary Leoffler, Mildred Frick, Pauline Matyi, Mirka, Olga Wiersch in Georgea. Pokojnik je bil svoj čas zaposlen pri White Motor Co., Warner & Swasey Co., Apex Mfg. Co., zadnjih 22 let pa je bil podpredsednik in solastnik Market Specialties Co. na 15223 Saranac Rd. Pogreb bo v četrtek ob 10.15 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Sv. Križa ob enajstih, nato na All Souls pokopališče.

Joseph Medvesek
Po dolgi bolezni je umrl 66 let stari Joseph Medvesek z 211-41 Goller Ave., rojen na Dobah pri Kostanjevici, od koder je prišel v ZDA leta 1920 in kjer je zapustil brate Ludvika, Mirka in Dolfija ter sestro Anico Hlede, moč Mary, roj. Jelnicar, oče Josephine Mezget, pok. Ludvika (padel v drugi svetovni vojni), dvakrat stari oče in praoča, brat Johna in pok. Milana. Pokojnik je bil član SNPJ št. 5, Naše zvezde, Kluba Ljubljana, pevskega zbora Slovan in Kluba slov. upokojencev v Euclidu. Leta 1963 je stopil v pokoj po 25 letih dela pri Chase Brass Co. Pogreb bo v petek popoldne ob 1.30 iz Zeletovega pogrebn. zavoda na E. 152 St. na Lakeview pokopališče.

Joseph Jeric
Včeraj je umrl na svojem domu nepričakovano Joseph Jeric, p.d. Goosey, preje zaposlen pri Cleveland Pneumatic Tool Co., nato pa v Jeric Hardware na oglu E. 81 St. in Crofoot Ave., ki jo je začel njegov oče Joseph Jeric. Pokojnik je zapustil ženo Jennie, roj. Jensenovc, sinove Josepha, Donalda, Eugena, Ral-pha in Cyrila, 10 vnukov in vnu-kinj, brata Franka in Martina ter sestre Mary Hrovat, Ann Jeric, Julio Duplay in Thereso Lekan. Pogreb bo iz Fortunovega pogrebnega zavoda na Fleet

Avenue v četrtek zjutraj. Čas še ni določen.

Angleška vlada preganja alkohol na nov način

LONDON, Ang. — S prvim oktobrom je stopil na Angleškem v veljavo nov zakon o preganjanju pijančevanja. Povod zanj je dalo seveda naraščanje prometnih nesreč, ki jih največ zakrivajo pijani šoferji. Novi zakon je zelo strog, ne zadovolji se samo s tem, da ugotavlja posledice alkohola že po nesrečah, ga hoče preprečiti še prej, ravno tam, kjer alkohol zmaguje nad človekom: v gostilnah in barih. Oko postave je dobilo po novem zakonu pravico, da hodi po gostilnah in barih in lovi pijance. Lov je primeroma preprost, kajti potrebno orožje, ki se nahaja v rokah varnostnih organov, je primeroma preprosto: obstoja iz plastične vrečice in steklene ce-

vi, ki pelje vanjo. Varnostni organ povabi "gosta", ki se mu zdi sumljiv, da dišne skozi cevko v mehur. Vsebinsa mehurja gre v bližnji policijski kemični laboratorij, ki takoj ugotovi, koliko je alkohola v mehuru. Ako je alkohola več kot 80 miligramov v 100 kubičnih milimetrih krvi, je pijanost dokazana in grešnik ne sme sestiti v svoj voz in se odpeljati.

Prvi teden izvajanja novega zakona je sprožil pravi val delikantnih položajev. Sediš v gostilni, padeš pod kontrolo, "ga imaš že preveč pod kapo" in ne veš, kaj naj narediš, kajti policija ti samo prepove šofiranje in nič drugega. Pa so se prebrisani gostilničarji že znašli. Imajo v

Spor med Johnsonom in Millsom se še poglobil

WASHINGTON, D. C. — Kongresnik Mills je vpliven konservativni demokrat, je na čelu domovega finančnega odbora, znanega pod imenom odbor za sredstva in načine. Kot tak je bil zmeraj pristaš zmerne davčne politike. Ni nasprotoval Johnsonovim idejam o federalnem proračunu, toda zmeraj je zahteval, da mora federacija začeti varčevati. Johnson mu je to tudi dolga leta obetal, toda ni držal besede. Sedaj hoče Johnson imeti nove davke, Mills pa pravi, da je treba najprej znižati izdatke, potem šele bo mogoče govoriti o novih davkih.

V Kongresu je ta spor postal predmet stalnih zakulisnih debat in razgovorov. Kongresniki se namreč zavedajo, da bo spor zavrl vse delo v predstavniskem domu, ker bodo vsi zakoni, ki imajo opravka s proračunom, obtičali v Millsovem odboru. Da bo zmeda še večja, je poskrbel kongresnik McMahon, ki je načelnik odbora za nakazila. Tudi on je za varčevanje v proračunu, toda ne stavlja tako hudih pogojev kot Mills. V tej točki sta oba demokratska stebra prišla navzkriž, kar bo tudi zavrlo delo v predstavniskem domu. Nekateri celo mislijo, da bi oba rada postala predsednika predstavniskega doma, kadar bo na tem mestu omagal McCormack. Z McCormackom ni nihče zadovoljen, ker se ne zna uveljavljati kot Domov predsednik. Mož pa se ne čuti umakniti, akoravno mu leta svetujejo počitek in pokoj.

Tako je postal položaj v predstavniskem domu popolnoma meglen, nihče ne ve, ali bo Dom sploh še mogel končati obravnavanje važnih političnih zakonov tudi takrat, ako bi zasedal do Božiča.

Ohajsko grozdi slabo zori

CLEVELAND, O. — Ohajskim farmerjem grozi nova nezgoda. Letošnje leto so njihovi vinogradi bili deležni premale sončne vročine, zato grozdi ne dozoreva, kot bi moralo. Veletrgovina z grozdem ponuja zato za letošnje grozdi nižje cene, kot so pričakovali. Zato se lahko zgodi, da del vinogradov sploh ne bo obran, ker za kisl grozdi ne bo nobenega pravega kupca. Prizadeti so posebno vinogradniki v severnem delu naše države.

Avenue v četrtek zjutraj. Čas še ni določen.

RUSK ZANIKAVA RASNI ZNAČAJ SPORA S KINO

V zvezi z izjavo državnega tajnika D. Ruska na tiskovni konferenci pretekli četrtek, da je treba zadržati kitajsko osvajalnost in revolucionarno delovanje v njenih mejah ne le radi varnosti Južnega Vietnama in jugovzhodne Azije, ampak tudi radi samih Združenih držav, so nekateri trdili, da je Rusk hotel graditi na strahu pred "rumeno nevarnostjo". Včeraj je državno tajništvo te trditve odločno zavrnilo.

WASHINGTON, D. C. — Nekateri komentatorji so takoj po tiskovni konferenci državnega tajnika Deana Ruska pretekli četrtek trdili, da je hotel ta z opozorilom na 1 bilijon Kitajcev, oboroženih z atomskimi bombami" vzbuditi v ameriški javnosti strah pred "rumeno nevarnostjo"; da Kitajci lahko poplavijo vso Azijo in spravijo v nekaj desetletjih v nevarnost samo svobodo Združenih držav.

O "rumeni nevarnosti" je bilo veliko govora in pisanja še v času pred prvo svetovno vojno, posebno pa v razdobju po znani boksarski vstaji na Kitajskem. V senatu je prijel Ruska zaradi "vnašanja rumene nevarnosti" v razpravo o vojskovanju v Vietnamu E. J. McCarthy, demokrat iz Minnesote. Državno tajništvo je nato na svoji redni tiskovni konferenci včeraj popoldne trditve odločno zavrnilo. Njegov zastopnik McCloskey je izjavil, da Ruskove izjave niso imele nobene zveze z "rumeno nevarnostjo" in da je popolnoma napačno in brez vsake osnove kaj takega podtikati državnemu tajniku.

Sen. E. McCarthy je trdil včeraj v govoru v senatu, da je državni tajnik Dean Rusk v svojem govoru pretekli četrtek hotel strategijo zvezne vlade v Vietnamu in jugovzhodni Aziji opravičevati s potrebo po "ograditvi komunistične Kitajske. To potrebo pa je hotel okrepiti s kazanjem na "rumeno nevarnost", na nevarnost, ki da preti beli rasi od rumene rase ali v kratkem na nevarnost, ki grozi beli rasi od naglo se množočih Kitajcev, ki jih bo v "desetletju ali dveh en bilijon in bodo oboženi z atomskimi bombami".

Podobno so komentirali Ruskove izjave na njegovi tiskovni konferenci pretekli četrtek nekateri časnikarji, med njimi James Reston od New York Timesa, že preje. Državno tajništvo je tako smatralo za potrebno, da te trditve odločno zavrne. To je včeraj storil v imenu državnega tajnika zastopnik državnega tajništva za tisk Mc-

Closkey. Dejal je, da je Rusk mislil v glavnem na zaskrbljenost kitajskih sosedov in drugih držav v jugovzhodni Aziji, ki se boje za svojo neodvisnost in varnost v bodočnosti. Ta zaskrbljenost ima velik vpliv na našo varnost in na ohranitev niuru v svetu. Združene države skušajo v Vietnamu dokazati, da "revolucionarne" vojne, ki jih zagovarja rdeča Kitajska, ne bodo dosegale postavljenih ciljev, to je: osvajale nova področja za komunizem.

Sami sebe sramole

V Ljubljani so obsodili pisatelja Marijana Rožanca, ker je v tržaški slovenski reviji "Most" razširjal "neresnične vesti o razmerah v Jugoslaviji".

CLEVELAND, O. — Včeraj smo dobili sporočilo iz Ljubljane, da je bil pretekli torek obsojen pogojno na pol leta zapora 30 let stari slovenski književnik, nekdanji sodelavec od režima ustavljenih "Perspektiv", ker je v tržaški slovenski reviji "Most" razširjal "neresnične vesti o političnih in družbenih razmerah v Jugoslaviji". Rožanec je bil že leta 1961 obsojen na denarno kazen zaradi svojega pisanja.

Obsojeni književnik M. Rožanec je bil obtožen na temelju člena 292 in člena 118-1 jugoslovenskega kazenskega zakona, na osnovi katerih sta bila pred njim obsojena Milovan Djilas in Mihajlo Mihajlov. Goriški "Katoliški glas", ki protestira v imenu svobode misli proti obtožbi in obsodbi M. Rožanca, pravi, da sta objavljala Djilas in Mihajlov v tujini članke izrazito politične vsebine, med tem ko se je posvečal Rožanec izključno ideološki polemiki, ki naj bi bila celo milejša od one, ki jo priobčujejo v Jugoslaviji tiskani listi in časopisi.

Rožanec se mora "zagovarjati pred kazenskim sodiščem, ker je hotel dobro svoji domovini in človeštvu ter je kot nemirni, a ne prevratniški duh bičal tisto, kar se mu ni zdelo prav", ugotavlja "Katoliški glas" k ljubljanski sodni razpravi proti M. Rožancu.

Okrožno sodišče v Ljubljani je, kot pravi v obsodbi, upoštevalo, da ima revija "Most" le ozek krog bralcev, da so članki slabo razumljivi in da so zato le malo vplivali na razpoloženje prebivalstva v Jugoslaviji.

Uredništvo revije "Most" je poslalo jugoslovanskemu veleposlanstvu v Rimu v zvezi s to obsodbo protestno brzojavko, ki ji je poleg uredništva podpisalo še 30 tržaških italijanskih in slovenskih kulturnih delavcev.

Zveza komunistov Slovenije je s sodnim postopanjem in obsodbo Rožanca pokazala vso svojo nestrpnost do ljudi v Sloveniji, ki mislijo s svojo glavo in skušajo svoje misli mimo in proti partijski liniji objaviti izven

Iz Clevelanda in okolice

Pismo naj dvigne — Ancka Hochevar, 26 Lake Shore Blvd. (pomanjkljivi naslov), ima v našem uradu pismo iz Ljubljane. Pošta ga ji ne more dostaviti niti vrniti, ker ni naveden odpošiljatelj.

Obisk iz Washingtona — Pretekli teden je bil v našem mestu g. Bogomir Chokel iz Washingtona, D.C. Prišel je v zavezi slovenske kapelice v cerkvi Brezmadežne v glavnem mestu naše dežele. V družbi z g. Frankom Turkom, nekdanjim urednikom AD, se je oglasil v uradništvu AD. Hvala za prijateljski obisk in zanimiv razgovor!

Pogreb — Pogreb pok. Emila Trunka bo jutri, v sredo, ob 8.30 iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na Kalvarijo.

K molitvi — Člani Društva Najsv. Imena fare sv. Vida se nocoj po cerkveni pobožnosti zberejo pred cerkvijo in odidejo v Grdinov pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. Emila Trunka.

Taft in Stokes sta debatirala — Sinoči je bila prva javna debata med republikanskim županjskim kandidatom S. Taftom in njegovim demokratskim tekmeccem C. Stokesom. Debata je bila na vzhodni strani mesta v auditoriju A. Hamilton Junior High School na 3465 E. 130 St. Navzočih je bilo okoli 600 oseb, pretežno pristašev Stokesa. Taft je prijel Stokesa, da veliko govori, ne predloži pa nobenega programa za svoje delo, Stokes pa je opozarjal na to, da Taft prav za prav do nedavnega ni živel v Clevelandu, ampak v enem njegovih najbolj izključnih predmestij.

De Gaulle zmeraj po svoje!

PARIZ, Franc. — Ravno tiste dni, ko debatira izredno živahnega mednarodni kongres katoliških lajkov o vprašanju kontrole spočetja, se je oglasil v Parizu general de Gaulle in povedal francoskim ženam, da domovina rabi več otrok. Število prebivalstva je sicer večje od leta do leta, toda ne raste generalu dosti hitro. Zato bo skušal vplivati na rast še letošnjo jesen. Vpejal bo posebne samske davke, dal več podpor velikim družinam, začel bo akcijo za stanovanja revnim družinam itd.

Francija ima sedaj 50 milijonov prebivalcev, toda to generalu ni zadosti.

Husein v zadregi

AMAN, Jord. — Kralj Husein bi rad vzel rusko orožje, ki mu je bilo baje ponudeno tekom obiska v Sovjetski zvezi, pa se boji, da bo v tem slučaju izgubil ameriško gospodarsko pomoč, 30 milijonov dolarjev na leto, brez katere Jordanija ni mogla prebiti niti preje, kaj bo šele zdaj, ko je zahodni del Jordanove obale zaseden od Izraela.

meja, ko jih doma ne morejo. Pokazali so jasno, da v Jugoslaviji ni prepovedano le delovanje proti sedanjemu državnemu, družabnemu in političnemu redu, ampak tudi proti idejnemu osnovam tega reda, pa četudi je omejeno le na teorijo.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 199 Tuesday, Oct. 17, 1967

Združen poziv prosi

Leta 1919 se je v Clevelandu združilo 91 dobredelnih ustanov, ki žive od podpore dobrih ljudi in ustanov, v Community Chest, prvo tako ustanovo v naši deželi. Med 91 skupinami je bilo 12 katoliških. Od tedaj je Community Chest iz leta v leto zbirala darove vsako jesen in jih delila med včlanjene skupine. Pred leti se je Community Chest pridružil za skupno nabiralno delo Rdeči križ. Tako imamo sedaj v našem mestu v vsakem oktobru "Združen poziv" na vse dobre ljudi, na podjetja in ustanove, naj darujejo za dobrobit skupne skrbi za uboge, bolne, slepe, stiskane in vse druge, ki so podpore potrebni, pa jo drugače ne morejo dobiti.

Skupno je sedaj povezanih v to nabiralno akcijo 151 ustanov Rdečega peresa, ki so lani pomagale kakim 500,000 ljudem, med njimi okoli 45,000 pripadnikom oboroženih sil in njihovim družinam. Petnajst katoliških dobredelnih ustanov je prijelo letos iz te nabirke preko poldrug milijon dolarjev.

Clevelandski škof Isenmann je preteklo nedeljo s posebnim pismom, ki so ga brali v vseh cerkvah pozval vse verne katoličane, naj po svoji moči prispevajo za Združen poziv, ki je skupni izraz naše ljubezni do bližnjega, naše pripravljenosti pomagati sočloveku, svojemu trpečemu bratu iz njegove stiske.

Med skupinami v Združenem pozivu je tudi Nationalities Services Center, ki se posebej posveča priseljencem v to deželo, jim pomaga urediti njihov pravni položaj, jim pomaga pri vživljanju v novo sredino z razlaganjem razmer in posebno z možnostjo strokovnega pouka v angleščini. Iz leta v leto prireja in vodi ta ustanova angleške jezikovne tečaje, ker se zaveda, da je vsak priseljenec v tej deželi na splošno slep, da si le težko pomaga preko vsakodnevnih težav, dokler ne obvlada angleškega jezika vsaj za običajne potrebe.

Nationalities Service Center pomaga tudi pri iskanju papirjev za vselitev sorodnikov priseljencev, zlasti kadar gre za združevanje družin. Priseljencem pomaga pri delu za priznanje njihovega šolanja in strokovnega učenja v deželah, iz katerih so prišli v Ameriko, da se tako lahko povzpno na odgovarjajoče položaje v novi sredini.

Za letošnje nabirke si je Združen poziv postavil za cilj \$16,739,044, nekaj nad en milijon več kot v preteklem letu. Naša dežela uživa blagostanje kot nobena druga na svetu ne sedaj ne v preteklosti, nam zagotavljajo predstavniki oblasti in razni razlagalci gospodarskega stanja dežele. Kljub vsemu bogastvu in blagostanju večine prebivalstva je med nami milijone ljudi, ki jim manjka najpotrebnejšega, ki so v stiski, iz katere si sami ne morejo ali ne znajo pomagati. Pokojni predsednik J. F. Kennedy je ob neki priložnosti navajal, da preko 30 milijonov ljudi v naši deželi hodi spat lačnih. Za deželo, ki v tistih letih, ko je pokojni predsednik to govoril, ni vedela kam z zaloganami pšenice, mleka, masla in drugih živil, res nekaj nenavadnega. Predsednik L. B. Johnson je zato začel "vojno proti revščini", ki naj bi tem ljudem pomagala do boljšega življenja, jim odprla pot do splošne ravni blagostanja v deželi.

Vojna proti revščini se nadaljuje, ponekod dosega večje, drugod manjše uspehe. Revščine je pa seveda še dovolj in jo vedno dovolj bo. Vsi zakoni in najboljše socialna zakonodaja jo ne morejo spraviti s sveta.

Veliko revščine, skrite in javne, je tudi v našem mestu in njegovi bogati okolici. Imamo ljudi, ki na svojo potrebo glasno opozarjajo in kriče, da so lačni, da nimajo kaj obleči in kaj obuti. Ti velikokrat niso tako potrebni kot tisoči tistih, ki tiče doma, če streho sploh imajo, in svojo stisko ter revščino tiho prenašajo. Tudi precej naših starejših rojakov se stiska v svojih domovih in se otepa z revščino, ki jo jim je največkrat sram priznati. Naš človek je bil vedno vaje skrbeti sam za sebe, delati in si služiti vsakdanji kruh, dokler je le mogel in imel priložnost za to.

Dolžnost in naloga skupin Rdečega peresa je pomagati tudi tem, ki zaradi nekaj premoženja niso upravičeni do javne podpore. Skromnega doma, ki so ga z varčevanjem in z lastnim znojem postavili, nočejo zapustiti, ker imajo tako "lastna sredstva", jih javno socialno skrbstvo zavrača. Pomagajo jim dobredelne ustanove, pomagajo prijatelji, ki njihovo stisko poznajo.

Velikokrat govorimo o svojem krščanstvu, prenekaletni govore o njem samodopadljivo, pri tem pa pozabljajo na osnovo Kristusovega nauka o ljubezni do bližnjega. Ta ljubezen mora biti dejavna, v bližnjem moramo videti brata v Kristusu, Kristusa samega. Dostikrat ne vemo za stisko bližnjega, zato darujemo tem obilnejše ustanove, organizacijam, ki za stisko vedo, ki so zato, da stiskanim pomagajo. Naj jim pomagajo z našimi darovi!

Pomagajmo vedno in povsod po svojih močeh gmotno, pomagajmo pa tudi z dobro besedo, z nasvetom, z ljubeznivim pogledom, s prijaznim smehljajem. Dobra beseda, prijazen nasmeh, ljubezniv smehljaj, s katerim nas je sošed, znanec, sodelavec, gospodar, skratka naš — bližnji zjutraj pozdravil, nam je lahko v oporo ves dan pri našem delu. Prinaša nam dobro razpoloženje, ki napravlja tudi težaven in mrk dan znosen, če že ne prijeten.

BESEDA IZ NARODA

Slovenski družabni večer

CLEVELAND, O. — V soboto, 28. oktobra t.l., zvečer, se zberemo v Baragovem domu na St. Clair aveniji protikomunistični borci iz Clevelanda in njegove okolice. Na večer so povabljeni tudi njihovi prijatelji s svojimi družinami.

Clevelandsko Društvo SPB prireja vsako leto po dvakrat — v zgodnji jeseni in v pozni pomladi — take tovariške večere, ki vedno vnovič povezujejo v trdno zvezo njihove vrste ter ohranjajo med njimi duha za osvoboditev slovenske domovine izpod komunističnega jarma. Na sporedu imajo vedno okusno domačo večerjo — tokrat telečjo pečenko z vsem, kar k njej spada. — Večerja bo na voljo od 7. naprej. Za zabavo in oddih bo igral Trio mladih mornarjev. Ohranimo si ta večer za to domačo slovensko družabno prirediteljev. Na prijeto nasvidenje!

J. S.

Gerarjeva mama — 85 let stari

CLEVELAND, O. — Znana Cerarjeva mama, Terezija Cerar z 5818 Bonna avenije, obhajajo danes, 17. okt. t.l., 85-letnico svojega življenja. Rojena je bila v Sostrem pod Ljubljano. Mož ji je padel v prvi svetovni vojski. V družini je bilo 6 otrok, 4 hčere in 2 sina. Ena hči, s. Celestina Cerar, je šolska sestra v pokloju na Sloven. Koroškem. Najmlajša hči Kristina, poročena Rihtar, je bila rojena, kmalu po očetovi smrti. Njen najstarejši sin Peter je padel v zadnji vojski kot poveljnik domobranske postojanke v Domžalah. — Jubilantinja je zelo ponosna na svoj številni rod, saj šteje 31 vnukov in vnukinij in 14 pravnukov in pravnukinj. Od vnukov imajo vsi že svoje družine. Redka katera od žena, tudi od slovenskih, se more ponašati s tolikim zarodom!

Jubilantinja je redna obiskovalka cerkve sv. Vida, odkar je prišla leta 1949 s svojim sinom Francetom v to deželo, odn. v Cleveland. Vsak dan prejema obhajilo. Po navadi je ne samo bri eni maši marveč največkrat ori dveh če ne celo kar pri treh. Zelo rada bere slovenski tisk, posebno Ameriško Domovino. Bere kljub svojim visokim letom še vedno brez očal. Ne zamudi tudi nobene slovenske cerkvene ali kulturne ali družabne prireditve. Ko se je poročila pred kratkim Seršenova Katka iz njene zlahte, je celo za kratek čas zaplesala. Ze danes pa se na moč veseli nove maše Seršenovega Toneta, tudi njegovega zlahtnika, ki jo bo opravil, če Bog da, 26. majnika prih. leta pri Sv. Vidu.

Dobrim voščilom njenih domačinov za še dolgo zdravje dobre mame se pridružuje tudi naš list. AD

Pričetek kulturnih večerov na "Osmi" v New Yorku

NEW YORK, N.Y. — Newyorkski SKAS in člani S A V E so pričeli v petek, 6. oktobra svojo sezono kulturnih večerov. To pot je bila na sporedu tema "Ob 1200-letnici pokristjanjenja Slovencev". Predavatelj g. Erik

Kovačič, ki je v ta namen prihitel iz Washingtona, D.C., je v zgoščeni obliki obravnaval zgodovinsko ozadje pokristjanjenja naših davnih prednikov. Predavanje, ki mu je sledil živahen razgovor, je vzbudilo med številnimi poslušalci veliko živahnega zanimanja in so navzoči poslušalci izrekli željo, naj se da besedilo predavanja v celoti natisniti in razmnožiti.

Pred zaključkom živahnega večera je odbor SKAS počastil svojega najstarejšega člana dr. Joža Basaja in ga je za njegovo 80-letnico rojstva izvolil za svojega častnega predsednika za njegove zasluge.

V pogledu prirejanja kulturnih večerov je omeniti, da bo 8. decembra predaval dr. Peter Remec: S poti po Indiji s predvajanjem skoptičnih slik namesto dr. L. Puša, ki je bil na sporedu: O kulturnem delovanju slovenskih izseljencev, ki je prestavljeno na poznejši, še nedoločen čas.

Iz sporeda naših prireditev na "Osmi" je zadnjič po pomoti izpadla "Materinska proslava" Slovenske šole določena za 19. maj 1968.

France Gorše

Pripombe k brošuri "Svoboda v polmraku"

List avstralskih Slovencev 'Misli', ki ga urejuje p. Bernard Ambrožič, je prinesel v letošnji julijski številki pripombe k spisu dr. Lud. Puša 'Svoboda v polmraku'. Zaradi aktualnosti jih tu navajamo zlasti za tiste, ki dr. Pušev brošure še niso nabavili in jo prebrali.

PRIPOROČAM PRAV VSEM MED NAMI brošuro pod gornjim naslovom, ki je izšla za 50-letnico Majniške deklaracije in je naprodaj pri MISLIH za 10 centov. Posebno naj bi jo prebral mlajši rod, ki prav malo ve ali rajši: nič — o nastanku Jugoslavije, kako so jo oblikovali in mnoga nesoglasja in s težavami premagovali tedanji slovenski in drugi politiki južnih Slovanov. Po mojih mislih je branje te brošure v veliko korist. Piše dr. Puš podrobno in stvarno, pa tudi objektivno opisuje dogajanja tistih tednov, ki so sledili razsluolu avstroogrške monarhije.

Naj dodam nekaj svojih pripomb k poedinim točkam.

Če bi ne bilo prišlo do "majniške deklaracije" (do odločne zahteve ujedinjenja vseh južnih Slovanov kot posebno državno telo v okviru monarhije), bi po mojem mnenju Slovenija avtomatično ostala še naprej pod Avstrijo, seveda če je ne bi Italija zahtevala zase kot vojno odškodnino od bivše premagane zaveznice: Avstro-Ogrske. Do tega bi moralo priti, če bi ne bil sklenjen v Zenevi pakt med dr. Korošcem in Pasičem.

Na strani 18 omenja dr. Puš prodiranje Lahov proti Ljubljani in Trbovljam in kako jih je pri Vrhniki zavrnil srbski major Švabič. Prav podobno se je godilo na severozapadni meji, sedanjih tromeji. Niso še bili do kraja utihnil koraki vračajočih se avstrijskih vojakov, že smo videli prihajati italijanske čete. Bilo je treba hitrih ukrepov. Zbirali so domače fante, kar se jih je do tedaj vrnilo iz razpadlih front, in jih razmestili po grebenih Karavank.

Od avstrijske strani pri nas (v dolini nad Jesenicami) ni bilo kaj prida odpora, toda Lahi se niso dali ustavititi našim narodnim stražam. Zasedli so že Rateče Planico in se bližali Kranjski gori. Na brzjavne prošnje narodne vlade v Ljubljani je prišlo k nam 9 srbskih vojakov s podporočnikom Jovanovičem na čelu, ki se je bil pravkar vrnil iz ujetništva v Salzburgu. Teh 10 Srbov je ustavilo Lahe pred našo vasjo in jih zapodilo nazaj v Rateče Planico. Dobro se še spominjam, kako je Jovanovič iskal pomoči v našem poštnem uradu, kjer sem bila zaposlena. Ni dosti razumel slovensčine in latinice ni znal brati, a na karti je videl označeno demarkacijsko črto z goro "Monte Peso" — Peč nad vasjo Rateče. Tudi v tem primeru se vidi, kako potreben je bil zenevski pakt: brez njega bi bili napram Lahom in drugim sovražnikom stali prazni rok in od nikogar priznani. Na tem smo itak bili.

Naj pripomnim, da so s pravkar omenjeno demarkacijsko črto vendarle Slovenijo usodno okrnili. Ta črta bi morala teči najmanj po bivši avstrolaški meji, kot je bila pred prvo svetovno vojno. Slovenci so tedaj živeli po vsej kanalski dolini, tja do vasiče Pontafelj (Ponteba). Prav tako onstran Karavank do Dobrača in po dolini Zilje do Hermagora — Šmohorja.

V septembru 1919 so me premestili na Koroško v mestoce Borovlje v prelepo Rožno dolino sredi med Celovcem in Ljubljano ob reki Dravi. V Borovljah je bilo nekoliko industrije, pred vsem puškarske, v njej zaposleni so bili najbolj zagriženi Nemci. Napravljali so Slovincem velike težave v narodnostnem in političnem pogledu.

Tu moram spet potrditi pravilno gledanje dr. Puša na tedanje razmere. "Slovenska" vojska na Koroškem je bila sestavljena iz skoraj izključno srbskih vojakov pod poveljstvom Hrvala Kvaternika, izjemo so delali nekateri častniki. Civilno upravo so imeli v rokah pomešani Primorci in Kranjci. Korošci imajo svoje narečje in nekateri izrazov niti mi nismo razumeli, kako bi se mogli razumeti Srbi in naši Korošci? Vse drugačna bi bila verjetno situacija, če bi bila tudi vojska slovenska. General Majster se je zdrževal največ v Mariboru in Velikovcu, k nam v Borovlje je prišel samo na pregled.

V času službe v Borovljah sem hodila tudi na propagandne shode v Podlujbelj, v Bače ob Baškem jezeru in na Zihpolje. Svojim rojakom je govoril poslanec Grafenauer in z njim Korošica dr. Piskrnikova. Toda v primeru z nemško je bila naša propaganda zelo šibka. Prav tako kot piše dr. Puš sem tudi jaz le prepogosto slišala: Nikar k Srbov, tam boš vedno samo žolnir—soldat, Srbi se samo vojskujejo...

Tudi je nasprotnikom zelo pomagalo razvrednotenje denarja. Sodim, da je bilo to dosti preuranjeno. Ko smo menjavali denar z 1 proti 4, ni bilo prijeto poslušati razne opazke, kletve in psovke na račun Jugoslavije. Se teže je bilo gledati žalostne solzne oči.

Pravilno podčrtava dr. Puš, da pač nismo imeli dovolj sposobnih ljudi za propagando. Kolikor sem mogla jaz videti v času svojega bivanja med Korošci, je bilo gori dovolj denarnih sredstev in zlasti živiliških zalog, da bi ne slasti bi pritožbe. Ljubljana jim teh reči ni kratila. Vendar so premnogi šli na dan plebiscita javno na volišče z glasovnico za Avstrijo v roki. Kljub vsemu jim tega ne moremo zameriti. Prej, ko je bil še čas, smo se mi južno od Karavank premalo zmenili za brate na oni strani. Nemci so jih imeli

VESTI IZ SLOVENIJE

Ljudi ne morejo prepričati...

V Sloveniji so imeli v septembru več proslav ob 25. letnici ustanovitve raznih partizanskih "brigad". Udeleževali so se jih preživeli komandanti, politkomisarji in člani. Proslavljali so svoje "junakstvo", poveljevali pridobitve "narodnoosvobodilne vojne", govorili pa tudi o sedanjih stvarnostih.

Na proslavi 25-letnice ustanovitve Gubčeve partizanske brigade je npr. dne 3. septembra govoril v Mokronogu Viktor Avbelj, član CK. Zveze komunistov Jugoslavije o "aktualnih domačih in mednarodnih političnih problemih". Glede gospodarske reforme je dejal, da so "vsi priča večje stabilnosti našega gospodarstva," da so se "cene marsikje ustale ali pa celo padajo". Za dinar je dejal, "da je njegova vrednost večja doma in na tujem." Glavna zahteva reforme je "modernizacija vsega našega gospodarstva." Zborovalcem je dalje povedal, da je rajni Kraigher v izvajanju gospodarske reforme prav za letos napovedal največje težave. Zato "naj se letos izkaže, kdo in koliko je sposoben prilagoditi svoje gospodarjenje zahtevam reforme." Priznal je, da so bili primeri, ko so nekateri predlagali, naj bi se za njihova gospodarska podjetja "napravile izjeme", da jim ne bi bilo treba za sedaj njihovega gospodarstva prilagoditi zahtevam gospodarske reforme, na kar seveda ni bilo pristanka.

V nadaljnjem je branil Titovo zunanjo politiko. Naglašal je, da "Vietnam in Srednji vzhod, pa še vrsta drugih oboroženih spopadov, spodbujajo k še večji doslednosti v boju naprednih, miroljubnih sil za mir in proti vojaškemu in oboroženemu poračunavanju medsebojnih računov. Naša, titovska zunanja politika ima za svojo največjo nalogo in dolžnost, da prispeva čim več za mir, da se bojuje proti uporabi atomske energije v vojaške namene ter za mirno reševanje mednarodnih nesporazumov." V poveljevanju te politike se je Avbelj povzpeld do trditve, "da je jug. zun. politika enako dosledna, odločna in iskrena, kakor je bila dosledna, odločna in iskrena naša NOB."

Vsi pa niso takega mnenja doma, kakor Avbelj in ostali komunistični funkcionarji. To Avbelj sam priznava z besedami: "Toda najdejo se še ljudje, ki govorijo, da so mednarodni spopadi daleč od nas, da nam neposredno ne grozi nobena nevarnost, da je bolje stati ob strani in samo opazovati, kaj se v svetu dogaja, kakor pa se vmešavati v 'tuje zadeve.' Za take, ki tako mislijo, t.j. za vse tiste, ki so na strani zahodnih zaveznikov, pravi, "da ni nikogar med nami, ki ne bi poznal pravega obraza takih prišepetalec in ki se ne bi bil tako zavedel, da bi bila to najbolj kratkovidna politika, ki bi koristila samo reakcionarnim zavojevalskim silam in jim omogočila, da bi eno za drugo lahko strli vsako oviro, ki jih zadržuje od njihovih osvajalskih imperialističnih načrtov."

ob sebi desetletja in desetletja, pridobivali so jih zase s propagando, denarjem in drugimi sredstvi. Ni čudno, da jim naden pogled na jug ni mogel veliko pokazati.

Naj zaključim svoje pripombe s tem, da se iz vsega srca pridružim piscu v brošuri: naj pride čas, ko bo naš narod končno stopil v vrsto samostojnih narodov in bo vključen v mednarodne enote Združenih Evrope! Marija Persič

Avbelj poudarja, "da ni treba posebej podčrtavati, da so najnaprednejše družbene skupnosti (komunistične tiranije, op. p.) tem temnim silam največji trn v peti in da tedaj prav tem skupnostim velja glavna smer napada." Avbelj zatrjuje, da prav zato ljudje odobravajo kom, zunanjo politiko "nevrščnosti in aktivne koeksistence". Ta politika pa da odseva "v intenzivni mednarodni dejavnosti, v povezovanju z naprednimi stališči, v doslednem vztrajanju na najnaprednejših stališčih, po drugi strani pa v konkretni politični moralni in materialni pomoči, ki jo Jugoslavija daje žrtvam agresije v Vietnamu in na Srednjem vzhodu."

Zaključil je pa svoja izvajanja s trditvijo: "Nobenega dvoma ni, da pomeni pomoč, ki jo iz svoje dajajo naši ljudje za žrtve imperialističnega divjanja v Vietnamu in arabskim narodom kot žrtvam napada, ne samo pritrjevanje naši zunanji politiki, ampak tudi popolno podporo takšni socialistični zunanji politiki."

S takim in podobnimi trditvami gotovo ni pridobil za partijo niti enega novega člana, ker je za svoje trditve navajal neresnico. Saj doma že vsak otrok ve, da so ljudem enostavno odtrgivali večedne prejemke za pomoč "žrtvam agresije" ter jih sploh nihče ni vprašal, ali sploh hočejo kaj dati in koliko. Prav tako tudi trditve glede odobranjanja Titove zunanje politike. To odobravajo samo komunisti, pa še ti ne vsi, narod pa sploh ne. Saj ni nobena tajna, da so se po raznih delih države proti njej pojavili protestni letaki. Dejstva, da jo še sedaj morajo braniti in zagovarjati komunistični funkcionarji od samega Tita na vrhu do zadnjega komunističnega propagandista na vasi ob vsaki priložnosti, je dokaz, da je narod ne odobrava, ker je škodljiva njegovim koristim.

Poglavarjev ni bilo med darovalci

Po vsej Jugoslaviji vneto nabirajo pomoč za žrtve vojne na Srednjem vzhodu in v Vietnamu. Nabrali so kar 4.5 milijarde starih dinarjev, čeprav so prvotno računali le na 1.5 milijarde. V Sloveniji so v blagu in denarju zbrali okoli 500 milijonov starih dinarjev.

Imena darovalcev, posameznikov in podjetij so stalno objavljali časopisi, zanimivo je, da med temi imeni ni bilo imena Josipa Broza Tita, ne Kardelja in vseh drugih glav današnje komunistične diktature v Jugoslaviji. Mar ti niso nič darovali za "visoke cilje", ki so jih tako vneto priporočali podložni raji?

Železnici bodo ukinili

Mariborsko železniško podjetje ima vsako leto s programa Ljutomer-Gornja Radgona in Murska Sobota-Hodoš nad 100 milijonov dinarjev izgube. Ker bi obnova obeh imenovanih prog zahtevala okoli 1.4 milijarde starih dinarjev, so se odločili ob progi enostavno ukiniti. Prizadeti kraji, ki bodo s tem izgubili najvažnejše prometno sredstvo, se prizadevajo, da bi obe progi ostali še dalje v obratu.

Kvartanje zelo razširjeno

BOSTON, Mass. — Nekdo je izračunal, da porabimo Amerikanci povprečno na leto za igranje kart skupno 1.2 bilijona ur. Povprečno torej okoli 6 ur na osebo.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

"Naprej, zastava slave!"

"Visoko je dvignil v pomladi narodov glasnik zatiranega naroda, slovenski pevec, prav to naše znamenje, narodno zastavo in pozval: 'Naprej!' Ob tej zastavi in ob tej himni se je res začel narodov 'Naprej'. Narod je vstal v samooobrambo, segel po samovzgoji, šel v tekmo z naslednjimi narodi Evrope, se socialno in gospodarsko osamosvajal in nacionalno zorel in dozoroval za 29. oktober 1918. Trobojnica ga je združevala in mu bila znanilka bodoče slave in sreče. Nastopil je dan uresničenih sanj, ko so vojaki trgali s svojih čepic avstro-ogrske embleme in si na njih mesta pripenjali kokarde s trobojko, ko je z vladne palače v slovenski prestolnici zaplapolala belomodro-rdeča zastava kot znamenje svobode in neodvisnosti." "Ljubili in nosili smo trobojnico v vsakovrstnih borbah pronic in pisani vrsti nasprotstev in nasprotnikov njenih in naših, dokler je ni dikatura pregnala v skrinje in potisnila še globje v srca slovenskih ljudi. Od tam je vstajala zopet in zopet kot znanilka narodovega zdravlja in njegove odločne volje in zahteve po svobodi in po priznanju samostojnosti."

"Sedaj že nad 20 let v domovini slovenska zastava ranjena in omadeževana z rdečo zvezdo, oznanja dobo s krvjo zadušene svobode in tiranske vladavine. Na naš narodni praznik letos, Slovenci, ki živimo v svobodi, znova povdarimo: Edino čista, belo-modra-rdeča trobojnica brez oznak in navlak, je naša edina narodna in državna zastava, ki naj nas in ves narod vodi v dan nove svobode v demokratičnem redu."

"Ko letos dvigamo narodno zastavo po dvoranah in pri zborih k novemu čiščenju, sporočamo:

"Čim bolj se množe leta našega izseljenstva, tem bolj smo s srcem in dušo navezani na očetnjavo, tem tesneje živimo z njo..." (Iz proglasa NO za Slovenijo v oktobru leta 1966.)

Narodni praznik in dan slovenske zastave

V soboto, 28. oktobra 1967, bomo Slovenci v Torontu praznovali "29. OKTOBER in DAN SLOVENSKE ZASTAVE. V slovenskem domu na 864 Pape Ave. bo v ta namen slovenski večer. Vsebinsko bo ta večer zajel vslovenijo. Naj bi tudi k udeležbi pritegnil vse, ki so še vedno s srcem in dušo navezani na očetnjavo. Kakor so se nekoč naši stari očetje pogovarjali pod lipo in tam sklepali, tako se bomo mi na tem slovenskem večeru ob slovenski zastavi pogovorili o vsem kar nas teži, o tem, kar nas veže in tudi o tem, o čemer smo različnih misli. Navsezadnje ob našem znamenju, ki je: belo-modro-rdeča zastava. Vabijo prireditelji.

Misel, ki vabi in prosi

(Za misijonsko nedeljo)
Tam v Indiji, v mestu Kanpur živi in dela in se razdaja slovenska sestra Miriam Zalaznik. Tudi ona je dobila od slovenskega misijonskega krožka v Torontu majhno denarno pomoč. Pismo, ki ga je od nje dobil predsednik krožka g. J. Kvas je polno zahvale. Obenem pa dobro sestra razlaga kakšen je njen delokrog, da darovalci iz Toronta lahko spoznajo v kako velike in plemenite namene so darovali. Med drugim v pismu dobro sestra pravi tudi tole:

"Ubožni ljudje nas kar obletajo, zato nam vas velikodušni

dar tako prav pride. Uboštvo v tej deželi je vse kaj drugega, kot ga vi poznate; revež nima strehe nad glavo; napravi si bajto iz vej ali pa živi kar ob robu ceste. Povsod se kak človek zgredi od onemoglosti in obleži. Se nisem bila na kolo-dvoru, da ni kdo tako obnemogel, ali berač, ali uslužbenec, ali popotnik."

"Poleg dela v šoli se jaz ponajveč trudim, da pomagam katoliškimi fantom in dekletom, da se izvežbajo in morejo kruh služiti..." Ali si je mogoče misliti na tem svetu lepšega in bolj plemenitega poslanstva, kot ga z božjo pomočjo in s pomočjo rojakov opravlja ta slovenska duša tam v daljni Indiji?!

Da bo mogoč priskočiti na pomoč tej misijonski delavki in vsem, ki so ujej podobni, zato bo misijonski krožek v Torontu organiziral 22. oktobra misijonsko nedeljo. -Kdo ne bi odprl vrat, če trka nanje lačen, raztrgan, neveden, ubog?! Misijonska nedelja bo torej dan odprtih vrat in odprtih src. Naj bi jih nihče ne zaprl in se zakrnil, ko bo bral v župnijskih vabilih prošnjo in poziv za praznovanje misijonske nedelje.

Misijonski por.

Razmišljanja v dopolnitev in poučenje

Dne 12. septembra je pod "Beseda iz naroda" g. Janez Dolšina objavil v imenu ZSDAK svoje poročilo. Upajmo, da to poročilo ni zadnja beseda in da njega objava pomeni, da se bo o tej važni zadevi še smelo razpravljati in to kljub "odločitvi z visokih mest". Upajmo tudi, da med nami še ni zamrl demokratiški čut, ki dovoljuje različnost misli in mnenj ter dopušča raznolikost predlogov, zlasti tam, kjer je prošnja za sodelovanje v dajatvah na najširši podlagi. Demokratičnost v praksi pa naj bi se pokazala v dejanskem upoštevanju izvedljivih predlogov.

"Odgovor" g. Janeza Dolšine je bil prav zaprav lahka domača naloga. Ne pove nam namreč nič novega, česar ne bi vedeli že pred letom dni, zlasti pa nič takega, kar naj bi politično emigracijo strnilo okoli akcije za Slovenik v Rimu. Že pred letom so namreč organizatorji nabirke po ZD in Kanadi omenjali v člankih in v priložnostnih letakih iste "razloge", zaradi katerih je ZSDAK šele po enem letu zavzela, "da zadevo Slovenika podpre". Torej je pri odločitvi ZSDAK moral igrati važno vlogo še kak drug kriterij.

Vsi dosedanji pozivi na slovensko javnost v emigraciji in vsi "odgovori" ter zagovori so se dosedaj izognili glavnemu momentu pri tej zadevi, to je zaupanja. Če bi bil pokojni škof dr. Rožman še živ in delaven med nami in bi pozval slovensko javnost, naj daruje za veliko in potrebno stvar, bi ne bilo problemov "potrebe", vprašanji "lastništva", "izvedbe načrtov" in raznih zamisli. Ker bi bilo zaupanje v njegov poziv, bi odpadli vsi drugi vidiki. Zaupanje pa bi bilo, ker bi se bil posvetoval s tistimi, katere bi prosil za pomoč. Tako pravi pismo, ki sem ga prejel po objavi "Odgovora": "Prosilcu se po ustaljeni etiki ugodi, kadar tistemu, ki je naprosen ni nasproten, kadar ne dela zoper njegovo čast in obstoj."

Problema Slovenika ni mogoče obravnavati brez ozira na politično emigracijo. Končno po tej zadnji vojni le ta more pokazati na neke uspehe dela in dajatev. Politična emigracija pa je

občutljiva. Razumljivo! Videla je že veliko idejnih akrobacij posameznikov. Občutila je že tako mnogo poskusov, ki so ji hoteli vzeti čast in celo njen obstoj. Ta emigracija ve, da je trn v peti komunizmu doma, zato pazljivo gleda na vse poskuse razbijanja in razdvajanja, ki so naperjeni proti njej. Boji se vseh kretenj in korakov, prihajajočih iz domovine, ker tam more svobodno odločiti samo tisti, ki je med vrhovi komunizma. Ni politična emigracija napravila iz Slovenika politikum. To so napravili tisti pri vodstvu, ki bi zastavi emigracijskega društva radi prišli rdečo zvezdo in tisti progresisti, ki politike med emigranti ne morejo videti. Težko bo torej odbržati "nadstrankarski in nadskupinski značaj" te akcije. Ta značaj bi bilo treba šele pridobiti. Upal sem, da se bo glede tega dala odstraniti negotovost in se bodo razblinili pomisleki.

Ker pa je ta akcija tesno povezana s problemi slovenske ideološke in politične emigracije, od katere nekateri res da odpadajo, bom o teh zadevah še drugič kaj napisal, zlasti kaj pravijo drugi, ki imajo višje položaje in s teh položajev boljše in lepše vidi na vso stvarnost.

Por.

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

XXXIV

Mene je gospodar krmil največ s kruhom in vinom. Dal mi je kos kruha in dejal pojdi v klet in si ga natoči, kateri ti bolj ugaja. Včasih je priložil poleg kruha kak košček salame, špeha ali sira, včasih pa nič. In ravno tako za zajtrk kot za večerjo. In kako naj jaz, ki sem bil vjen mleka in čiste vode, ki je pritekla po apnencu, zdaj pijm vino na teče? Največkrat sem vzel kruh, odšel v klet, ga tam pojedel, ne da bi kaj pil. A ker se je to večkrat dogajalo, pa sem se le počasi privadil in malo prilil. In tako sem začel zgubljeni okus po čisti studenčnici iz Podravnika in pridobivati vinski okus, katerega se pa menda nikoli več ne zgubi...

In zgodilo se je, da ni bilo pri hiši dalj časa nobenega hlapca, pa je začel gospodar-stari, meni siliti vajeti v roko. Ker so okoliške trgovine naročale moko, zdrob, koruzne izdelke itd., je bilo treba dostavljati na dom teh trgovin. Kdo bo peljal? Stric Francej, oni iz Vodmata, se je branil takih tovorov. Lojze, se pelji. Dali so mi najkrotkejšega konja "Šimeljna", ki je menda 25 let vstrajal pri tej hiši in so malo manj jokali, ko je poginil, kakor takrat, ko je umrla dobra njihova žena in mati. Seveda je to bilo več kot 10 let po materini smrti. Takrat je bila materina smrt že kolikor toliko pozabljena. V začetku, ko sem prišel tja, je pa bilo včasih prav težko. Zvečer so vsi večkrat pribežali v mojo sobo in objokovali mamoo. Jaz, ki sem prišel iz tistih naših melin, jih nisem znal prav nič tolažiti. Posebno še zato ne, ker so zelo obtoževali očeta, da je kriv njene smrti. Nič pa povedali v kakšnem oziru. Zato sem bil navadno kar tiho, ker, jaz buček, nisem vedel, kaj naj jim rečem. Zapisal sem zgoraj, da je bilo to 10 let po materini smrti. Seveda me ne takrat že davno ni bilo več pri hiši. Le povedali so mi, kako hudo jim je bilo za Šimeljnom.

Takrat, ko so mi porinili vajeti v roko, je postalo zame novo življenje. Vožnja s konji mi je bila tako všeč, da sem potem sam naravnost silil v to. Kmalu

mi v trgovini ni bilo treba več pometati. Le predale z moko in druga težka dela sem ponaredil čas nadomestoval Anico, drugače sem pa imel malo opravka še v trgovini. Najbolj se mi je ugajalo, kadar sem šel od doma s konjem, da ni bilo treba poslušati gospodarjevega kreganja. Ko sva pa s stricem Francejnom enkrat peljala žito v mlin v Jarše k Jesiharju, vsak s svojim vozom in drugič zopet k Vardju na Vir (Majdičev mlin), to je med Domžalami in Dobom, se mi je zdelo, da je to nekaj najlepšega, kar na svetu more biti. Ker sem vedno ljubil živali, čim lepša je bila, tem rajši sem jo imel, zato sem tudi konje takoj vzljubil; zlasti še, ker so bili tako lepo rejeni, živi in bistri. Saj je bilo znano, da so bili Zormanovi konji eni izmed najlepših na cesti. In ker so bili že par let pri hiši, so vedeli že za vse ceste in pota, kje se morajo ustaviti in do kam peljati. Že po vozu, h kateremu sta bila vprežena sta takoj spoznala, kam morata peljati. Da, konj se vsemu tako privadi, kot le malokatera žival in če človek lepo ravna z njim, ga popolnoma razume in v vsem uboga. Tako smo postali kmalu najboljši prijatelji. Posebno mi je ugajalo to, ker sem bil proč od gospodarja kar celi dan. Ni ga bilo treba poslušati, da bi stalno nekaj sitniral krog mene.

Zjutraj zgodaj sem zapregel s polnim vozom pšenice, 30 do 40 vreč, zvečer pa pripeljal nazaj moko. Seveda pa ne iz iste pšenice, ki sem jo peljal tisti dan, pač pa iz prejšnje. Saj so v mlinu vedno zasuli in začeli mleti iz enega vagona pšenice. Te je pa bilo štiri voze žita. Torej sem peljal štirikrat za en vagon. Tako smo imeli vedno v vsakem mlinu, pri Vardju na Viru, pri Jesiharju v Jaršah in pri Franconu v Študi, po en vagon in več pšenice, ki so jo mletli, da je bila vedno pripravljena za odvzem. Žito so mi znosili v mlin iz voza vsakokrat mlinarji in tako tudi moko naložili. Sam sem le na vozu urejal, da so vreče bile pravilno položene, da se niso po poti zgubile.

Doma je bilo potrebno bolj prijeti za delo, da smo voz z moko spraznili in zopet naložili žito za drugo jutro. Pa še v trgovini kako težje delo ali celo nadomestovati prodajalko, ker tudi te so se pogosto menjale radi gospodarjeve sitnosti in je bila večkrat sama domača hči Anica v trgovini. Fantje so vsi trije hodili v šolo in so imeli vedno za vzrok šolske naloge, da jim ni bilo treba za kako delo poprijeti, pretočiti ali umiti kak sod ali pa v skladišču kaj ponarediti. Ker smo trgovino zapirali zelo pozno, morda ob osmih in še pozneje, sem moral potem večkrat potegniti z delom do enajstih ali celo do polnoči. Vedno sem se pa tolažil s tem, da grem zjutraj zopet s konji na pot, z žitom v mlin. In tako bom ves dan sam svoj gospodar. Poleg vsega mi je še to prav zelo ugajalo, ker sem dobil vsakokrat krono za oskrbo čez dan. Krona je bil takrat toliko denar, da sem se lahko kar čedno prehranil čez dan. Zjutraj in zvečer, sem pa še doma dobil zajtrk in večerjo. Tako sem v začetku vsak dan, kadar sem bil na poti, lahko še nekaj prihranil iz tega denarja.

Takrat sem bil vjen še skromnosti od doma. Ko sem pa spoznal nekaj drugih takih "sotrpinov, ki so bili z menoj isti čas na poti in sem si sploh pridobival vse polno prijateljstvo tja do Doba, je pa večkrat rado od te krone malo primanjkovala.

Moral sem iz svojega dodati. Ne vedno, le včasih se je to zgodilo. Tudi dekleta so me začele pozdravljati ali pa so me celo rade videle... Nisem se dosti menil zanje. Le ena je naredila name poseben utis. Tam med Podborštom in Dobravo, je stala pristava Vabvoške graščine, ravno vrhu klanca nad cesto. Tam me je vedno pozdravljala drobna prijazna deklica. Včasih se mi je zdelo, da je prav pazila, kdaj bom pripeljal mimo, da me je pozdravila. Rad sem ji odzdravljaj, kar je z zadovoljstvom in veseljem sprejemala. Ne vem koliko časa potem, sem jo pa videl pri Rogovilcu na Črnučah. Tam je bila daleč okoli znana gostilna in tam sem se jaz ustavljal, da sem nakrmil in napojil konje in sebe. Gospodinja te velezname gostilne in velike kmetije, Rogovilčeva mama, vdova, je bila teta tega dekliča in jo je vzela k sebi v službo, ker je spoznala, da je zelo marljivo in pridno dekle. In pri Rogovilcu sva se potem videla in se pozdravljala vse do prve svetovne vojne. Spominjam se, da sem ji od vajakov pisal eno karto. Ne spominjam se pa, da bi dobil odgovor od nje. To je bilo tudi vse; s karto sem jo pozdravil kot prej, nato pa pozabil nanjo. (Dalje sledi.)

Komunisti prodajajo film o naših ujetnikih

Vzhodnonemška televizija je napravila film o ameriških vojnih ujetnikih v Severnem Vietnamu, sedaj pa ga drago prodaja na zahodu. Vse skupaj je huda rdeča propaganda.

WASHINGTON, D. C. — Uradna vzhodnonemška komunistična televizija je poslala svoje tehnike v Severni Vietnam, kjer so — tako trdijo — prišli v stik z ameriški ujetniki, v glavnem piloti. Obiskali so devet taborišč in videli okoli 130 ameriških pilotov. Z nekaterimi so tudi govorili in razgovore jemali na trakove. Nemška komunistična ekipa si je tudi ogledala taborišča in opazovala življenje jetnikov, vse skupaj pa opisala. Sedaj je Nemška filmska agencija postavila film in opis napredaj. Ameriška NBC televizija je menda plačala za gradivo \$50,000, revija Life \$25,000. N.B.C. je iz gradiva sestavila 28 minut dolg tihi film in ga sinoči predvajala.

Ako bi komunističnemu gradivu ne bi bilo primešane toliko propagande, bi bilo vse v redu. Naše državno tajništvo je proti filmu in gradivu ostro protestiralo in dokazalo, da so slike v filmu prikrojene propagandi, da je vseh naših ujetnikov v Vietnamu okoli 230 in ne 130 in da so komunisti pokazali nemški ekipi samo "izbrane" ujetnike, da to, kar je filmano, ne odgovarja standardnim razmeram v taboriščih itd.

Če bi vietnamski komunisti res hoteli povedati resnico, potem ne bi odbijali pobude Mednarodnega Rdečega križa — tako pravi državno tajništvo — da njegovi delegatje obiščejo taborišča. Tudi ne bi odbili prošnje istega Rdečega križa naj mu pošljejo seznam vseh ujetnikov. Dalje ne bi komunisti onemogočali vseh rednih pismenih stikov med ujetniki in njihovimi družinami. Vietnamski komunisti torej omejujejo ujetnikom ravno tiste človeške pravice, ki jih jetnikom daje Mednarodna konvencija o položaju in pravicah vojnih ujetnikov. Kar nudi film, je tipično polo-

vičarsko poročanje. Je bolje kot nič, toda je tako sestavljeno, da mu lahko le deloma verjameš.

Avstralija se postavila ob stran Amerike v ZN

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Ko je velika večina zaveznikov Združenih držav pred glavno skupščino Združenih narodov pozivala Združene države, naj končajo svoje letalske napade na Severni Vietnam in iščejo konec vojni, je zastopnik Avstralije spregovoril odločno in jasno v obrambo stališča Združenih držav.

Zunanji minister Paul M. Hasluck je poudaril, da so Združene države po svoji lastni volji in preudarnosti omejile polno rabo svojih vojaških sil, toda nekaterim se še vedno ne zdi dovolj. Hoteli bi, da bi se Združene države borile proti sovražniku, ki uporablja vsa svoja sredstva, z eno roko zvezano na hrbtu in še na — kolenih.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Moški dobi delo Izkusjen "punch press" operater, star 25 do 50 let. Stalno delo. Oglasite se osebno.

CLEVELAND REGISTER & GRILLE MFG. CO. 3188 E. 80 St. (202)

Janitor for Supermarket

Excellent working conditions, good pay, paid vacations, 8 paid holidays, health and welfare benefits, retirement program, 40 hour week.

Boenkers Stop-N-Shop Super Mkt. 11604 Clifton Blvd. WO 1-1300 (199)

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

8784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components KELLER - HYDROTEL. Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLACA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop.

ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer (201)

Pennsylvania je prva PITTSBURGH, Pa. — V produkciji surovega jekla in železa je v ZDA prva Pennsylvanija, slede pa ji Ohio, Indiana in Illinois.

CLEVELAND, O.

Zenske dobijo delo

Zenska dobi delo Išče mo snazilko uradov za podnevi, en ali dva dni tedensko. Kličite 781-1911. (202)

Help Wanted — Female

BILLING CLERK In 20's, No. 1 Burrows Billing Machine, No. 2 Switchboard, No. 3 Light typing. 8 A.M. to 5 P.M.—5 days—Salary, Fringes, Apply Art Torok, 391-0886.

General Metal Heat Treating Inc. 941 Addison Rd. (201)

Help Wanted — Female

Bookkeeper assistant for steel warehouse. Pleasant office near E. 65 St. and St. Clair Ave. For appointment call Miss Reiss, EX 1-9000. (202)

MALE OGLASJI

Naprodaj zaradi zapuščine

Mr. in Mrs. Frank Turk FLORIDA — Krasno prenovljena 5-sobna hiša, 2 spalnici, bakrene cevi, mestna voda, nizki davki, ekstra lot, v Miami. Zmerna cena. Pišite na Steve J. Lucic, 2921 South West 19th Terrace, Miami, Fla. 33145. (199)

V najem

4-sobno stanovanje s kopalnico, plinski furnez, na 1070 E. 66 St. zgoraj. Kličite po 6. uri zvečer EN 1-4021. (203)

Stanovanja v najem

na E. 61 St. blizu Sv. Vida Cisto 3-sobno stanovanje, delno opremljeno, \$45.00. Cisto 3-sobno stanovanje, zgoraj, za \$36.50. 5-sobno stanovanje v "duplex" hiši. Kličite FA 1-3204. (x)

For rent

4 rooms, up, on 1079 E. 79 St. Call 382-7162. —(200)

Hiša v najem

5-sobna enodružinska hiša s kopalnico, prho in gretjem se odda v najem na 607 E. 125 St. Vprašajte na 609 E. 125 St. ali kličite 451-1780. (202)

V blag spomin

OB OSMI OBLETNICI SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA-ŌCETA IN STAREGA ŌCETA

ki je umrl 17. oktobra 1959. leta. Osem let minilo je že, odkar Te več med nami ni. Ko se spominjamo na Te, vse solzne naše so oči!

Zvesto smo Te vsi ljubili, na Te ne bomo pozabili, in enkrat bomo združeni v raju tam - nad zvezdami!

Zalujoci:

FRANCES - soproga SINOVI IN ŌCERE SNAHE IN ZETJE VNUKI IN VNUKINJE

Cleveland, O., 17. okt. 1967

John Korencič

Miklova lipa

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Malograjski

Huberja je vse to nekoliko zmedlo. Saj ni pričakoval, da dobi Matildo doma, ker je dobro vedel, da se je bila poročila s Florijanom; zatorej si je mislil vso stvar drugače, nego je prišla. Turčin si jo je bil prehitro prilastil, tako da on zdaj ni vedel, kako in kaj. Premišlja nekaj časa, kaj mu je storiti, potem pa se odloči, poskusiti zlepa. Tja stopi torej k Turčinu ter ga poprosi, naj prepusti to žensko njemu kot plačilo za to, da je Turke pripeljal semkaj. Toda Turčin ni poznal hvaležnosti. Grdo zarentači nad njim ter ga sune s tako močjo v prsi, da bi se bil skoro zvrnil po tleh.

Huber osupne. Izprevidel je, da se je uračunil brez pravega namena vpraša zdaj Matildo: "Kje pa so oče?"

"Ne vem!" odgovori ona, na vsem životu trepetajoč, ne da bi se bila vprašala, kako pride Huber baš zdaj semkaj. Da je pripeljal Turčine baš on v Kapljo in da se je hotel maščevati, to ji v tistem hipu ni prišlo na misel.

Gašper je bil v trenutku, ko je prihrul Huber s Turčinoma v hišo, s svojo ženo v kleti. Hotela sta ondi naglo nekaj denarja zakopati. Da pride sovražnik tako nagloma do njegove hiše, ni pričakoval; zato bi bil spravljal rad svoje imetje kolikor mogoče v varnost. A ko začuti, da je dru-

hal že tu, popusti delo ter zbeži z ženo skoz male duri pod mlo nebo. Tukaj za hišo je bil majhen vrt, a za vrtoom na strmini gori se je razprostiral travnik, ki je bil ves Gašperjeva last, noter do steze, ki vodi še dandanes proti Miklovim.

Gašper je takoj uvidel, da hčeri sam ne more pomagati in da bi ga Turčini posekali takoj, kakor hitro bi se jim pokazal. Prva njegova misel je bila torej, da bi o nesreči obvestil Florijana, ne da bi bil dalje preudarjal o tem, bo li ta mogel kaj storiti za Matildo ali ne.

Preskrbel je torej najprej svoji ženi, ki je bila na smrt prestrašena in je komaj še mogla presoati, kaj se godi okoli nje, v nekem grmu zavetja, velec ji, da naj bo mirna in da se naj ne gane z mesta; potem pa je šel v strmino, hotoč dospeti do steze.

Toda pot tu gori je bila težavna in drseča. Se mlad človek bi bil težko hodil v takov breg, a Gašper je moral tem bolj napenjati svoje moči, ker so se mu noge šibile od groze in strahu. Pot mu je curkoma tekela po obrazu, ko je bolj po štirih kakor po dveh plezal navkreber in sapa mu je pohajala. Toda misel, da je v nevarnosti njegova edina hči in da jo je treba oti strašne nesreče, ga je podžigala tako, da je zmogel vse težave. Dospel je srečno do steze ter prekoračil plot, ki je ob stezi mejil njegovo posest. Ko pa je bil na poti, se je spustil v tek, akoravno je šlo še zmeraj navzgor, in prisopil je, ne da bi se bil tudi le za trenutke oddahnil, do Miklovega doma. Tam pa se je, kakor smo slišali, vsled prevelikega napora in pa vsled groze, ki ga je prevzela, ko je videl, da v Kaplji gori in da so turški divjaki torej začeli požigati, zgrudil brez zavesti na tla, predno se je mogel

iznebiti svojega žalostnega poročila.

VII.

Edina beseda "Turki", ki je prišla iz Gašperjevih ust, je zadrževala, da je bilo pri Miklovih takoj vse navzkriž. Saj je plamen, ki se je nad Zelezno Kapljo čim dalje bolj vzpenjal navkriž ter pošiljal svoj svit noter do Miklovih, živo pričal, da je Gašperjeva novica le presrešna!

Kar je bilo moških, so begali kakor brez glave sem in tja; ženske pa so tarnale in kričale, kakor bi jih imeli Turki že v svoji oblasti. Sam Florijan ni izgubil vsega razuma. Slutil je, da mu ima povedati tast še nekaj važnega, groznega, nekaj, kar se pred vsem tiče njegove samega.

"Kaj je z mojo ženo?" Ta misel mu je vstajala neprenehoma v glavi in vsakokrat, kadar si je hotel dati odgovor na to vprašanje, ga je zabolelo v prsih, kakor bi mu bil porinil kdo nož v srce.

Toda, morda vendar ni tako strašno! ... Morda ima tast vendar tudi nekoliko tolažbe zanj!

Sklone se k njemu ter zapove okoli begajočim z glasom, ki se je jasno čul iz splošnega krika: "Luč sem! Luč in pa vode!"

Mati Florijanova pristopi prva z lučjo in s piskrom vode. Florijan poseže naglo nekolikokrat z roko v posodo ter brljuzgne Gašperju vode v obraz. Ta se res zave, in čudno, kakor bi bil natanko vedel, kje je v svojem poročilu ostal, reče:

"Florijan, Matildo imajo Turki v pesteh! Stori, kar moreš!"

To je bilo Florijanu dovolj. Ne meneč se za vse drugo, se spusti v tek proti Zelezni Kaplji. Kaj in kako bo začel, tega zdaj še ni vedel; znal je le toliko, da mora svoji ženi na pomoč.

Požar se je širil z neznansko hitrostjo na vse strani. Goreči otrinki so se dvigali visoko gori ter leteli daleč na okrog, neteč

Imenik raznih društev

Ameriška bratska zveza

NAPREDEK ŠT. 132 ABZ
Predsednik John Tanko, podpredsednik Ludwig Prosen, tajnica Karen Sajovic, 183 Richmond Rd., Cleveland, O. 44132, tel.: 261-1265 med 6 in 9 zv; blagajničarka Rose Intihar, zapisničarka Mary Grze. Nadzorniki: Louis Sajovic, Anthony Zadel in Stanley Bober. Zastopniki klub društev: Jacob Gustincic, Anthony Zadel in John Zigman; društveni dom: Anthony Zadel in Jacob Gustincic. ABZ federacija za Ohio: Mary Grze in Stanley Bober. Katerikoli zdravnik po volji člana. Asement se pobira vsakega 25. v mesecu, če pa je na soboto ali nedeljo, se pobira naslednji ponedeljek zvečer. Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

Zapadna slovanska zveza

DRUŠTVO SV. KATARINE ŠT. 29 ZSZ
Predsednica Johanna Mervar, podpredsednica Christine Zivoder, tajnica Florence Straub, 171 E. 264 St., Euclid 32, Ohio, RE-2-8583; blagajničarka Dorothy Komin, zapisničarka Albin Gribbons. Nadzornice: Mary Butara, Rose Aubel in Jean Gribbons. Rediteljica Rose Aubel. Voditelj mladine Donald Straub. Zastopnik za SND in Klub društev Joseph Ponikvar. — Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v starem posloju SND na St. Clair Ave. ob 7:30 zvečer. — Vsi slovenski zdravniki. — Člane se sprejema od rojstva do 60. leta. Zavarovalnina, vsakovrstne police, bolniške, operativna slovanska zveza, ustanovljena 1. 1908, posluje na trdni in cikjske in odškodninske podpore. — močni finančni podlagi. Po državni preiskavi je nad 147% solventna in plačuje svojim članom najvišje letne dividende od vseh sličnih podobnih organizacij.

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M.
Commander Pauline Debevec, Lt. Commander & Recording Secretary Pauline Stampfel, Record-Keeper & Sick-Benefit Sec. Josephine Stwan, 1016 E. 72 St., Cleveland, O. 44103, Phone: 361-0563. Auditors Frances Tavecra, Chairman, Mary Kolegar, Caroline Kocilja. Representatives for the Club of Association of the S.N.H.: Frances Tavecra, Josephine Stwan. Representative for the Conference of S.N.H.: Josephine Stwan. Regular meetings are held the first Wednesday of every month at 7 p.m. in room #1 of the Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. Dues will be collected by the Record-Keeper on meeting nights ONLY from 6:30 to 7 p.m.

CARNIOLA TENT NO. 1288 THE MACCABEES
Castni predsednik Thomas Mlinar, predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Matt Kern, tajnik John Tavcar, 903 E. 73 St., blagajnik Louis Pike, zapisnikar Anton Zupan. — Društvene seje vsako četrto nedeljo ob 9:30 dop. v Slovenskem narodnem domu (stara poslopje), soba št. 1, spodaj. Urad zgoraj in uradne ure so vsako soboto od 2:30 do 5. ure popoldne.

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE SV. VIDA
Duhovni vodja Msgr. Louis B. Baznik, predsednica Mary Marinko, podpredsednica Mary Zorenc, tajnica in blagajničarka Mary Ottonar, 1110 E. 66 St., tel. HE 1-6933, zapisničarka Mary Farčnik; rediteljica Anna Marinček. Nadzornice: Dorothy Strniša, Cecilia Znidarsic in Jennie Femec. Seje se vrše vsako drugo redeljo v mesecu ob 1:30 uri pop. v šoli sv. Vida.

OLTARNO DRUŠTVO FARE MARIJE VNEBOVZETE
Duhovni vodja Rev. Matija Jager; preds. Veronica Gerich; podpreds. Dorothy Curk; tajnica in blagajničarka Ivanka Kete, 15709 Saranac Road, 681-0813; zapisničarka Mary Strancar. Nadzornice: Ivanka Tominec, Ana Nemeč, Ana Tomšič. — Skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri 8. maši, isti dan popoldne ob 2. uri molitvena ura; po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

povsod ogenj, kjerkoli so padli na ugodna tla. Kakor snežne mačice po zimi, tako so plesale zdaj iskre po zraku, švigajoč na vse strani, zdaj višje, zdaj nižje, ter se usipale naposled po tleh.

Florijan se ni menil za vse to. Drevil je naprej in neprenehoma je klical z zamolklim, trepetajočim glasom:

"Moja žena! Oh, moja žena!"
(Dalje prihodnjic)

DR. SV. REŠNJEGA TELESA

Ustanovitelj Rt. Rev. Msgr. John J. Oman, duh. vodja Rev. Francis Baraga, predsednica Mrs. Frances Lindic, 3544 E. 80 St. 441-0941, podpredsednica Agnes Russ tajnica in blagajničarka Mrs. Frances Zimmerman, 3546 E. 80 St. tel. 641-1155 zapisničarka Mrs. Josephine Hocevar; nadzornice: Mrs. Mary Grden, Mrs. Helen Mirtel in Mrs. Angela Stražar; banderonošinja Mrs. Angela Stražar. Skupno obhajilo je vsako prvo nedeljo v med secu pri maši ob 7:00, popoldne ob 2:00 isti dan pa molitvena ura. Seje so vsak tretji mesec in po potrebi.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETJEŠEGA IMENA FARE SV. VIDA
Duhovni vodja Rev. Victor J. Cimperman, predsednik John Hocevar, ml. podpredsednik Charles Winter, ml. slov. podpredsednik John Škrabec, zapisnikar Peter Sterk ml. slov. zapisnikar Rudolf Kolarič, ml. tajnik Joseph Hocevar 1172 Addison Road, blagajnik Anton Oblak. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8.00 sv. maši. — Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

DRUŠTVO NAJSV. IMENA PEI MARIJI VNEBOVZETI
Duh. vodja Rev. Raymond Hobart; predsednik William Chapman, 1525 E. 172 St.; 1. podpreds. George Basilone; 2. podpreds. Zdravko Novak; častni predsednik Joseph Hocevar; kores. tajnik Frank Hudak, 16405 Trafalgar, tel. 481-3104; zapisnikar Arthur Eberman blagajnik Michael Turpack, 2351 Green Rd.; maršali: Rocco La Penta, Simon Curk, Andy Mihevic; Joseph Sajovic; načelnik programov Anthony Nachtigal; načelnik bolniške oskrbe Frank Sluga, 1192 E. 176 St., tel. KE 1-8622; načel. kat. akcije Guy DeMark; poročev. v angl. Anthony Nachtigal; poročev. v slov. Ernest Terpin; mladinski načel. Frank Znidar; častni maršal Jerry Homar. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri osmi maši; po maši seja v šolski dvorani.

Pevska društva

GLASBENA MATICA
Predsednik John Perencevic, prva podpreds. Mrs. Eileen Ivancic, druga podpreds. Mrs. June Price, tajnica Miss Josephine Mistic, 1111 E. 72 St., HE 1-1837, blagajničarka Miss JoAnn Stwan; pom. tajnica Mrs. Mollie Frank, nadzorniki: Ivanka Majer, Jo Mary Hochdorfer, Miss Geraldine Urbancic. Garderoba: Mary Batis, Marie Shaver. Glasbeni arhiv: Mollie Frank — Pevske vaje se vrše vsak četrtek ob 8. uri zvečer, v S.N.D. soba št. 2.

PEVSKI ZBOR SLOVAN
Predsednik Joseph Durjava, podpredsednik Frank Ivancic, tajnik in blagajnik Stanley Poekar, 22380 Edgecliff Dr., 732-8662; zapisnikar Rudolf Ivancic. Nadzor. odbor: John Poznik Jr., John Globokar, Joe Petrich. Arhivar John Snyder. Pevovodja Frank Vauter. — Pevske vaje so vsak terek ob 8 zvečer v Domu na Recher Ave. Pevski zbor Slovan apelira na vse rojake, ki jih veseli petje, da se pridružijo zboru. Seje se vršijo vsake 3 mesece na drugi ponedeljek v mesecu.

PEVSKI ZBOR KOROTAN
Predsednik Jure Švajcar, podpredsednica Marija Martik, tajnica Marija Sekne, 1144 Norwood Rd., blag. Franc Lovšin, odborniki: Franc Kovacic, Helena Mihelič, Jože Odat Marjan Percić, Janez Sever in Ivica Tominec. Pevovodja Franček Gorenšek. Pevske vaje so ob nedeljah popoldne ob 1:15, seja pa vsako tretjo nedeljo v mesecu. Naslov: Pevski zbor Korotan, 1144 Norwood Rd., Cleveland, O. 44103.

PEVSKI ZBOR JADRAN
Predsednik Leo Wolf, podpreds. Lou Smrdel, tajnik-blagajnik F. J. Bittenc, 2004 Nelwood Rd., East Cleveland 12, O., LI 1-2102. Zapis-

nikarica Mary Rose Tomsik. Nadzorni odbor: Betty Rotar, Mary Dolsak, Clarence Rugar. Glasbeni odbor: Angie Zabjek, Pete Tomsik, Tony Princ. Arhivariki: Mary Pečjak, Dolores Kaferle. Veselični odbor: Stefi Tolar, Angie Zabjek, Jennie Princ, Mary Dolsak, Tony Kolenc. Pevovodji: Reginald Resnjik, Vlad. Maleckar. Pevske vaje vsako sredo ob 8. uri v SDD na Waterloo Rd.

PEVSKI ZBOR TRIGLAV

Predsednik Jack Jesenko, podpredsednik John Culkar, tajnica in blagajničarka Margaret Loucka, 3540 W. 63 St., WO 1-5222; zapisničarka in poročevalka Anna Jesenko, nadzornika Ella Samanich in Joe Pultz, zastopnica za Slovenski Dom na Denison Avenue Toncka Verbič. Pevske vaje so vsak četrtek zvečer ob 7:30 do 9:30. Pevovodja Frank Vauter. Koncertni pianist Charles Loucka. — Mesečne seje so vsak 2. četrtek po pevski vaji.

Dramatska društva

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA
Predsednik August Dragar, pod-

predsednik Ivan Hauptman, tajnik France Hren, 21101 N. Vine Ave. Tel. 531-6196, blagajničarka Štefka Smolič, zapisnikar Anton Medved, za program J. Mejač, Ivan Jakomin, I. Hauptman, Z. Zakrajšek, M. Kosem, S. Gerdin, P. Omahen in S. Gaser, uredski mojster Slavko Štepec, arhivar S. Gaser, kuhinja P. Stanonik, bara L. Mohar in F. Kastigar, rediteljica P. Trpin in F. Stanonik, knjižničar F. Jenko, nadzorniki V. Vrhnovnik, P. Omahen in F. Urankar. Seje vsak l. ponedeljek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob osmih zvečer.

DRAMSKO DRUŠTVO "NAŠA ZVEZDA"

Uradniki za leto 1967-68: Frank Kokač, podpredsednik, Mary Ulyan, tajnica, 736 Radford Dr., Richmond Heights, O. 4124, tel. 442-1346. Josie Mihalič, blagajničarka, John Evtaz, zapisnikar, Frances Modic, Louis Stavanja, Edward Leskovec, nadzorniki. Društvo ima svoje redne seje vsak drugi četrtek v mesecu v Slovenskem društvenem domu, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubezljivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in srotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovaln in za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za odgovornost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporni organizacija v Ameriki.

Premoženje \$16,300,000.00
Članov - 45,000 Certifikatov - 47,500
Veljavna zavarovalnina --- \$39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrecek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika (ice) v naši okolici.

IME .....

NASLOV .....

MESTO .....

DRŽAVA .....

CODE .....

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

HOUSEKEEPER FOR WIDOWER
Companion. Mature woman. Live in. Private room. References required. Ideal permanent home for the right person.
237-0921 (201)

MALE HELP

GARDENER
Bulb planting and some transplanting. (not firs or evergreens). Possibly permanent position. North Shore. Call HI 6-0151.
(201)

JANITOR
Handy man. Some maintenance. Good physical condition. Ideal for mature widower. Live in preferred. Call 629-2000, Lombard
(200)

HELP WANTED

HOUSEMOTHER & DAD
Supervise and maintain dormitory college students. Modern partly furnished apartment plus utilities. Good physical condition. Salary. For appointment call 629-2000, Lombard
(200)

HELP WANTED

WE NEED AT ONCE SALESPeOPLE NEUMODE HOSIERY

Full time help wanted for Neumode Shops. Various locations, including downtown Chicago. Attractive air conditioned surroundings. Good pay. Pleasant personality and willingness to work more important than previous experience. Neumode will train.

Phone Mr. FREDRICKSEN
FI 6-0125 for interview appointment
(200)

COLLEGIATE MANUFACTURING COMPANY IN AMES, IOWA OFFERS EXCELLENT IMMEDIATE OPPORTUNITIES FOR: SILK SCREEN SUPERVISOR

Must be familiar with silk screen application on garments, felt, textile materials and plastic. Knowledge of paints and dyes and mechanical equipment essential. This is a large scale operation for nationally distributed products. Excellent future, expanding. — Also

SEWING SUPERVISOR TO MANAGE 75 OPERATORS

Must be familiar with chain and lock-stitch machines. Sewing, principally felt and plush, some jackets and miscellaneous items. Excellent future, expanding, old established company. Pleasant Iowa University City.

Wire or write complete resume in strict confidence to:
Mr. R. G. HAYNES, including experience and salary
Phone: (Area Code 515) 232-5532
(199)

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

WANTED — HOUSEKEEPER
For motherless home. School age children. Plain family cooking. Own room. Recent local references. Permanent for right person.
Call 823-2635
(201)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN — BY OWNER
Business est. 40 yrs. Complete fixtures. 3 rental apts. Barber shop. Located in German community. Selling because of death. For inf. call Mr. Hamscher, 312-587-2500 at Fox Lake, Ill.
(199)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER
Beaut. lot for sale. Private; 140 ft. frontage on golf course; Indian Lakes. Asking \$8,500.
Tel. 627-5084
(199)

REAL ESTATE FOR SALE

RAVENSWOOD MANOR
4500 N. on Sacramento. By owner. 2 flat brk. 2-5's plus pan. dens. Modern kitchens, tile baths, separate showers. Exc. transportation. \$34,000 or best offer. 478-1308.
(200)

GROCERY STORE WITH 8 RM. LIVING QUARTERS ABOVE
Inc. Gas pumps off sale beer & sep. coffee shop. Loc. 6 mi N.W. of Spooner, Wis. on County Truck E. \$27,800 inc. bldg. & fixtures. \$6,000 dn. to responsible buyer. Call, write owner. Mrs. Betty Vaksdal, Rt. 1 Box 33, Spooner, Wis. Tel. 715-635-2759.
(200)

EVANSTON

1st time offered, by owner. Spac. 2 bdrm. air cond. brk. ran. Unusually cheerful rms. Sep. din. rm., 19' kit., w-brkfst. area. 1 1/2 ba., 2 frplcs., screened pat., pan. rec. rm. w-wet bar, frplc., loads of closet & storage space. Close to schls., trans. & shopping. In 30's.
DA 8-3489
(200)

CHICAGO, ILL.

HOUSEKEEPER
Live in. Must drive car and furnish good local references. Permanent.
372-4413
(201)

BUSINESS OPPORTUNITY

PIZZERIA — RESTAURANT
For immediate sale by owner. Choice N.W. location. Near shopping center. Excellent money making business. Priced to sell.
423-5488
(200)

REAL ESTATE FOR SALE

**TAVERN. — Business est. 40 yrs. Complete fixtures. 3 rental apts. Barber shop. Located in German community. Selling because of death. For inf. call Mr. Hamscher, 312-587-2500 at Fox Lake, Ill.
(200)**

REAL ESTATE FOR SALE

RAVENSWOOD MANOR
4500 N. on Sacramento. By owner. 2 flat brk. 2-5's plus pan. dens. Modern kitchens, tile baths, separate showers. Exc. transportation. \$34,000 or best offer. 478-1308.
(200)

GROCERY STORE WITH 8 RM. LIVING QUARTERS ABOVE
Inc. Gas pumps off sale beer & sep. coffee shop. Loc. 6 mi N.W. of Spooner, Wis. on County Truck E. \$27,800 inc. bldg. & fixtures. \$6,000 dn. to responsible buyer. Call, write owner. Mrs. Betty Vaksdal, Rt. 1 Box 33, Spooner, Wis. Tel. 715-635-2759.
(200)

EVANSTON

1st time offered, by owner. Spac. 2 bdrm. air cond. brk. ran. Unusually cheerful rms. Sep. din. rm., 19' kit., w-brkfst. area. 1 1/2 ba., 2 frplcs., screened pat., pan. rec. rm. w-wet bar, frplc., loads of closet & storage space. Close to schls., trans. & shopping. In 30's.
DA 8-3489
(200)

V BLAG SPOMIN

ob četrti obletnici odkar je V Gospodu preminul naš ljubi brat, stric in svak, velečastiti gospod mestni župnik in dekan v Kranju.

Msgr. Matija Škerbec
Umrl je dne 17. oktobra 1963.

V ljubezni se spominjamo in molimo tudi za duše njegovih pokojnih bratov: Janeza, Jožeta, Franceta, Stanka in Toneta, ki so vsi že pred njim odšli v večno življenje.

Ponižno in prisrčno Te prosimo, o Gospod, daj dušam Tvojega služabnika, duhovnika in njegovih bratov blaženost večne luči.

Zalujoci:

sestre: ROZI TURK, NEZA PRIMOŽIC
ANGELA MARTINČIČ in MALKA PAVLIN;
svak JOŽE TURK; nečaka JOSEPH in EDMUND; nečakinje ZOFI, ROZI, MIMI in ELVIRA in drugi sorodniki.

Cleveland, Ohio, 17. oktobra 1967.

